

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

A debreczeni halotthamvasztó.

Debreczen, jan. 30.

Debreczen polgármestere választásakor adott programjában egy érdekes, új és egészséges tervvel lepte meg Debreczen városát. Megvalósítandó egyik programponyjának felvette egy halotthamvasztó építését. A terv nem sokáig marad terv. A város vezetősége szorgos munkával azon van, hogy mielőbb valósággá legyen. Ugy látszik, ettől való félelme készítette arra az egyik helyi lap vezércikkíróját, hogy a város vezetőségét a terv és munkálatok miatt tollhegyre vegye, azzal az indokolással, hogy a holtak eltakarításának új módja sérti a kegyeletet, éppen azért nincs is rá szükség.

A világsajtóban sok szó esett már a halotthamvasztásról. Külföldön a vita eldőlt, hogy melyik irányban, arról tanúságot tesz az a sok krematorium, mely kivált német földön meglegezőleg tölti be hivatását. Senkinek eszébe sem jut kegyeletsértéssel vádolni az új intézményt. De hát mi egy pár lépéssel mindig utána botorkálunk a nyugati haladásnak.

A halotthamvasztás ellen nálunk ez

a főargumentum a kegyeletet sérti. De hát mivel sérti? Azzal, hogy az eddigi megszokott eljárástól eltérőleg gondoskodik a halottak eltakarításáról? Hát ez az eljárás jobb, mint a régi?

Meg azután nézzünk jobban a szemé közé annak a kegyeletnek. Hát kegyelet az a mi mai eljárásunk szerint, hogy az eltakarított halottak békés nyugvási ideje mindössze harminc esztendő? Ha ma behunyom a szememet, azzal a megnyugtató tudattal teszem, hogy harminc esztendő letelével a csontjaimat kilakoltatják eddigi nyugvóhelyükről s viszik sokkal kegyeletesebb helyre: a spódiumgyárba. Ez aztán kegyelet!

A rómaiak halotthamvasztlók voltak ezer esztendőre terjedő uralmuk egész folyamán. Ők találták fel a halottak eltakarításának igazán kegyeletes módját. A hamvasztó hely mellett művészi díszítésű *kolumbáriumokat* építettek. Az épület belsejében a falakon csupa apró fűkek, mindegyikben egy-egy hamveder, alatta márványablán az elhamvasztott halott nevével. Az épületben mindenütt rend, tisztaság, a hatalmas boltívek alatt az enyészet méltóságos csendje. A késő utód a kegyelet meghatottságával olvashatta elődei neveit s

szemléthette a hamvedreket, esztétikai érzésének legcsakélyebb megbántódása nélkül.

Hát a mi kegyeletünk? Pestről egy ízben egy kiránduló társasággal hajón mentem ki Ercsibe, báró Eötvös József sírjához. A nagy halott egy kapornában van elhelyezve üvegfedélű koporsóban. Nem nagy kedvem volt hozzá, de kíváncsiságból benéztem a koporsóba. Reitenetes látvány volt Üreges szemű halálfele meredt rám dermesztő vigyorgással. Ő szecsapzott ritkás haj és szakáll a köponyán. A test összeesve, fekete nyirokban uszik a ruha, rajta a sirférgői tekerzőznek. Álmaimban még ma is felkeres néha ez az irtózatoss kép. Hát ilyen a mi kegyeletünk!

Ha tisztán az esztétikai szempontot nézzük, egyszerű józan észszel gondolkozhatik-e másként az ember: ha már egyszer így is úgy is porrá kell lennünk, nem százszor szebb-e túzlángban egy perc alatt, mint esztendők hosszu során a föld férgői munkájaképpen a föloszlás borzalmasan utálatos változataiban?

Hogy a temető poézise hová lesz akkor? No hiszen éppen jó helyen beszélünk a temető poéziséről. Ha még

Beteg a művész.

Beteg a művész, arca fakó sápadt
Gyötrik a kinok, teste, lelke fáradt,
Pihen szóltan, gyöngén erőtlennül.
Panaszra nem nyíl soha szeder ajka,
Nem tűrhetné, hogy szánakoznak rajta,
Szép szemében a mély fájdalom ül.

Visszagondol a szép elmúlt időkre,
Mikor még hívé szentül, hogy örökre
Övé marad a hír és diadal;
Virágzónt, mint dobáltak feléje!
Hogy tombolt a taps éltető zenéje,
E csodatevő mámorító dal!

Egy köny pereg le arcán észrevétlen,
Egy pillanatra tűz gyul ki szemében...
Ugy érzi, hogy nem is beteg már!
S amint álmai sorban felvonultak,
Keresztüléli mégegyszer a multat,
Melynek árnya most kísérteni jár.

Elfeleli a jelen sivárgását,
Mely megcsufolja annyi álmát, vágyát,
De végzet ez! A művészsors ilyen!
Mégbámulják, míg szikráját szétszórja,
Dicsőhymusokat zengenek el róla
S most mindenkitől elhagyva pihen.

S a szép álmoknak nincsen soha vége
Feljúl minden régi dicsősége,
S egy ily ábránd óh mindennel felér!
Hallja a tapsot zugni kinos lázban,
S elfeledi, hogy régóta a házban
Nincs egyetlen egy darabka kenyér!

Pedig óh van e nagyobb jótéveje
Az embernek, annál aki belőle
Egy vig mosolyt az ajkára kicsal,
Elfeledtetni mindazt, ami bántja,
Átvarázsolja egy mesés világra,
Lelke csodás, üde virággal.

Mély csend honol a békés kis szobában,
Fekszik esőndesen, szóltanul ágyában
A halvány, sápadt arcu beteg;
A tűz csak serceg lassu lobogással,
S künn hideg szél fu zajos tombolással,
Tén ez dermesztő meg a lelkeket?!

Fényes Jenő.

Felsülés.

— Orosz elbeszélés. —

Peplov Szergejevics Ilija és felesége, Petrovna Kleopatra ott álltak az ajtó mögött és figyelmesen hallgatóztak. A szobában Szesupkin közösi tanító szerelmet vallott leányuknak, Natesenkának.

kezős, szappan, Matild szőpítő szerekek párja nincs levessék a legvastagabb szőpít, majtól, vimedil, vagy bármely bőresztítő dolgot. A Matild krém teljesen zsirtalan, puder alá nappali használatra remek ráncfűdő, 5 perc alatt leherül a kézborának is utólérhetően fehérítője, tisztítója. Tartalmas anyagot higanyt, ólmet nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban és droguáriában.

Ha nem használja árát visszaadom

Matild krém,

1909/1
Viepesulobol

Trieszt vagy Gérua lombos, virágos, méltán híres sirkertjeiről volna szó. De itt Debreczenben? Mióta a temetőkből kivágták az akácokat, rettenetesen sivar, elkeserítő hatással vannak az emberre. Az egyetlen hely Debreczenben, ahol az elmúlás poézisét valamennyire átérzi az ember, a honvédtemető lombos árnyas kertje. A többi temető mind lelketlen, sivar fejszű, poézise nincs.

Azután: hol van az megírva, hogy a krematóriumnak nincs meg a maga poézise? Lattam Pogány Móricnak egy pár krematórium-tervét. A halál, az elmúlás költészet a művészet eszközeivel megsokszorozva ömlik el rajtuk. Sötétzöld ciprusok és thuják között emelkedő szeles homlokzatu, nagy ívű paloták. A mulandóság gondolatának hatalmas, de azért nem lesújtó, inkább kibékítő és megnyugtató kifejezői.

Különben is a poézis nagyon mellékes szempont egyetemes, közérdekű intézmények alkotásánál. Sokkal fontosabb annál, hogy a halotthamvasztás általános átétele elegendő követelménye a közegészségügynek. A temetők állandó fészkei a járványoknak, állandó fertőzőviznek és levegőnek. Hogy Debreczenben iható víz a kutakban alig van, annak körülbelül az az oka, hogy évszázadok óta eltemetett hullak valóságos gyűrűjével van körülveve.

Ez a gyűrű különben is nagyon szorítja a fejlődő város testét. Debreczen egyre kijebb terjeszkedik. Hazsoraival a temetőket lassan körülöleli. Az élet követeli a maga jogait. Lassanként bevonul a holtak birodalmába is, akarva nem akarva kénytelen a maga céljai számára kisajátítani a temetőket is.

A temetők manapság, mikor a földéhség egyre jobban hatalmába keríti a föld népet, egy régi megszokás bálvá-

nyának föládozott holt területek. Fel kell őket szabadítani s átadni az élők céljainak, ezt követeli a modern szociális gondolkodás.

Sok más argumentum sorakozik még ezekhez. Az érvek mind határozottan a halotthamvasztás eszméje mellett szólnak, ellene a logikus gondolkodás előtt helyüket megálló érveket nem lehet felhozni. Nem is az érvek gondolatlánczája szegődik a halotthamvasztás terve ellen, hanem két egészen más dolog. Az egyik a begyepesedett fejű konok maradiság, melylyel nincs mit törőnünk; ellene egyedüli állaspont az arabs közmondása: A kutya ugat, a karaván halad.

A másik a katolikus egyház érdeke. A katolikus egyházé, mely a bigott lelkűek fölötti uralmát félti, ha a halotthamvasztás életbejuttatásával annyi idő óta szinte megszentelt szokásait és szertartásait csorbítani engedni. Csakhogy Debreczen nem a jezsuiták földje még, hanem a kalvinista Róma, mely katolikus egyházi érdekekért egy nagyjelentőségű, várospolitikai és egészségügyi szempontból egyaránt fontos intézmény megvalósítását bizonyára nem engedi elejteni.

E város vezetőségét annyiszor és oly hevesen szidják maradiságáért, konzervatív voltáért, hogy most, mikor Debreczen egy igazán modern intézmény megalkotásával a magyar városok élére kerül, a városi vezetőség jóvoltából, csak a legnagyobb örömei és rokonérzettel üdvözölheti minden felvilágosított gondolkodású ember Hiszük, hogy az új törvényhatósági bizottságot a haladás jelszavának valóra váltásáról kicsinyes és szorult szempontok nem fogják eltántorítani.

Egy volt debreczeni jogtanár a „Ne temere” kérdésről.

(A házasságról a múlt évig. — Felelet a jogpolgári házasságra. — A magyar kormány közbelépése. — Mikor lesz a végleges eljítés?)

Mint már jelentettük, a Ne Temere-ügy — legaiább egyelőre — békés elintéztést nyert. Érvényét egy további esztendőre felfüggesztették, ami nagyon aktuálissá teszi dr. Kérészy Zoltán volt debreczeni, jelenleg a kassai jogakadémiai professzor tanulmányát a kérdésről.

Kérészy áttekinthető formában összefoglalta ennek a fontos kérdésnek egész történetét. Elmondja a házasságkötés egyházi formájának fejlődését a világon, a tridenti zsinat határozatával hogyan lett a házasság törvényességének a kelleke, hogy a paróchia lelkésze és a két tanu előtt kössék. Idővel e tridenti forma alól kivétellel tették a vegyesházasságokat. A tizenharmadik században egy pápai deklaráció kimondta, hogy a hollandi potestánsok egymás között való és vegyes házasságai törvényesek. Ezt a deklarációt terjesztette ki a gyakorlat más országok potestánsaira is. A tizenkilencedik század elején a gyakorlat tisztázatlan volta miatt a magyar püspök erőlyes rendeleteket kezdtek kibocsátani a vegyesházasságok dolgában. Ebből összeütközések, izgalmak kerekedtek és heves viták az országgyűlésen. Lovonics érsek ezért az apostoli székől kieszközölte a Lombroschini-fele instrukciót, a mely a tridenti forma nélkül kötött vegyesházasságokat Magyarországon érvényeseknek mondotta ki.

Ez volt a jogállapot 1908. áprilisig, a mikor kiadták a Ne temere-t. Ez a pápai dekrétum aztán elkobozta Magyarországnak a jogát, amely Németországnak ma is megvan, hogy az ott kötött vegyes házasságokat a pápa érvényeseknek ismerje el. Külső története a Ne temere kérdésnek ezzel el van mondva. A könyvben közölt adatok kiegészítésül azonban hozzá kell tennünk a kérdés belső történetét. Amikor a polgári házasságot törvénybe iktatták Magyarországon a pápa kijelentette hogy intézkedési jogát későbbre fentartja magának. Azóta a nagy diplomata, XIII. Leo meghalt, helyébe az intranzigenséktől és fanatikusoktól vezetett X Pius került. Franciaország elvesztése, az ott szenvedett vereség egyrészt arra a meggyőződésre vihette a szentszéket, hogy az engedékenységgel politikai kérdésekben mindenütt ilyen csapásokra vezet, másrészt az elvesztett francia támogatás helyébe másutt indította buzgó és tevékeny politikailag is kihasználható katolikus tömeg keresésére. Ehez járult, hogy Magyarország közelében a szentszék föltétlen híveinek iránya került uralomra: szóval minden feltétel együtt volt, hogy a polgári házasság törvénybe iktatásáért a késő feleletet megadják.

Érdekes és jellemző az azóta történt változásra a szociális harcok minden téren való fölzsabadulására, hogy míg a negyvenes években a magyar katolikus főpapság a maga speciális, klerikális állása negligálásával a felekezeti béke érdekében lépett közbe a szentszéknel addig ma külső szükség és aktualitás nélkül egy ilyen pápai rendelet kibocsátásához nyújtott segédkezet, amely a felekezeti békének, a kérdés elintézéséig komoly veszedelme lett.

Mert hiába tette a magyar törvény a házasságkötést állami aktussá. Ha a magyar papokat, akik magyar állampolgárok, egyházi legfőbb hatóságuk a magyar törvény ellen való állásfoglalásra biztatja, abból föltétlenül összeütközések és a lelkiismeretek fölbolygatása következnek.

A kérdés elintézésére Kérészy Zoltán könyve a békés utat ajánlja. Nem tartja helyesnek a placetum-jog érvényesítését, hanem azt javasolja, hogy a magyar kormány közbelépésére vatikáni nagykövetségünk egyengesse a béke útját. Hogy

baság! Nekraszov íróember volt és szégyen gyálázat, hogy milyen volt a kézírása. És a szépírási minták első sorai mégis az ő betűinek az utánzatai.

— Az Nekraszov, de ön... — szölt a leány sóhajtván — ön más... Egy íróemberhez szívesen mennék nőül. Mindig verseket írna hozzám!

— Verseket, ha éppen úgy tetszik, én is írhatok.

— És ugyan miről írna?

— Miről?... Hát szerelemről, a szív érzelmeiről... az ön szép szeméről... Ha olvasni fogja — megindulásában könnyezeg majd szemében. És ha egy szép költeményt írök önhez, szabad lesz majd megcsókolnom kezecskéit?

— No hiszen nagy dolog is az. Akár most is megcsókolhatja, ha úgy tetszik.

Szesupkin odaugrott a fiatal leányhoz, szemével hálásan nézett rá és ujkával megakarta érinteni a mandulaszappantól illatos, puha kis kezecskét.

— Eredj gyorsan be és vedd le a képet! — figyelmeztette Peplov a feleségét akit könyökevel gyöngéden oldalba lökött. Arca elsápadt az izgatottságtól és remegve gombolta össze a kabátját.

A következő pillanatban benyitott az ajton.

— Gyermekek... — hebegte elérzékenyülten és kezeit áldásosztóan terjesztette szét — az Ur áldjon meg benneteket... Eljettek boldogan... gyermekeitek körében és szeressétek egymást.

— En is... én is megáldalak titeket.

— szólalt meg a mama és boldogságában sirva fakadt. — Legyetek boldogok édes gyermekeim! Oh ön egyetlen drága kincsém-

től foszt meg! — mondta Szesupkinhoz fordulva. — Szeresse leányomat, becsülje meg és legyen jó hozzá.

A taitó szájátva bámult maga elé. Nem tudta, hogy mi történt vele. A szülők olyan hirtelen nyitottak be, hogy a meglepetéstől egy szót sem tudott szólni.

— Berontottak, rám támadtak! gondolta magában és az ijedtségtől még egyre hevesen dobogott a szíve. Most már el vagy veszve, komám!

Fejét félénk alázattal lecsüggesztette, mintha mondani akarta volna:

— Ime itt vagyok, ejtsetek foglyul. Legyőztetek!

— Áldás... áldásom rá ok — ismételtette egyre Peplov és nagy örömben ő is sirva fakadt.

— Natasenka, édes leányom... állj oda mellé.

— Petrovna, add ide a képet...

Egyszerre azonban elálltak Peplov könyvei és szelid arca haragra gyulladt.

— Ostoba! szölt dühösen a feleségéhez.

— Mit nyomsz a kezembe? Hát ez szentkép?

— Oh szentséges Isten!

De mi történt? A szépírástanió ámulatlan nézett föl és szabadnak érezte magát. A mama ugyanis a nagy sietségben a szentkép helyett LjaszecsNIKOV költő arcképét kapta le a falról. Az öreg Peplov és a felesége, Petrovna Kleopátra a képet kezükbe tartva, zavartan állottak egymás mellett és nem tudták, mihez kezdjenek, mihez fogjanak.

A szépírástanió addig fölhasználta az alkalmas pillanatot és ellillant.

Kiepesit

pedig eh...
és az il...
lehesse...
egy ma...
zását a...
A...
kétségt...
placetu...
dolni se...
ez, min...
hadüze...
akaratá...
befolyá...
ból és...
gyöngé...
való v...
kér les...
nálunk...
öszinté...
megtal...

Ü...
A...

megír...
millió...
Bulgá...
vonala...
és ez...
Bulg...
ban...
nyoc...
szerü...
korm...
nem...
a ha...
zasa...
hogy...
boru...

sedé...
közé...
rum...
nyo...
Bul...
ezt...
mar...
ger...

irat...
hog...
por...
tag...
Ko...
Un...
tar...
kö...
fiz...
sér...

na...
irá...
sé...
ké...
sit...
m...
ba...
L...
a...
H...
ü...
te...
m...
k...

pedig ehhez hasonló esetek ne ismétlődjenek és az ilyen konfliktusokat gyorsan és simán lehessen rendbehozni, szükségesnek tartaná egy magyar kánonjogi tanácsadó alkalmazását a vatikáni nagykövetségénél.

A dolog megoldásának ez a felfogása kétségtelenül nagyon is optimisztikus. A placetumjog érvényesítésére bizonyára gondolni sem lehet egyelőre, olyan ultima ratio ez, mint fegyveres hatalommal szemben a hadüzenet. De a vatikáni nagykövetség jóakarátában bizni, nem venni észre azokat a befolyásokat, amelyek innen Magyarországból és Bécsből a szentszékekkel szemben gyöngyöző teszik, a kérdés rossz nézőpontból való vizsgálatát tanúsítja. A Ne temere-kérés egyelőre, egy évről, függőben marad nálunk addig, amíg egy más, energikusabb, őszintébb és részrehajlatlanabb kormány megtalálja a végleges megoldás eszközeit.

Üzlet vagy háboru?

A török-bolgár konfliktus új fejezete.

Mozgósítás mindkét részről.

A bolgár-török kérdés egyszerre megint kiélesedett. Törökország százötven millió koronát kér a királysággá lett Bulgáriától, a keleti vasut keletrumi vonaláért és Keletrumélia tartományért és ezért az összegért hajlandó elismerni Bulgária függetlenségét. Bulgária azonban nem hajlandó többet fizetni, mint nyocvankét milliót és egy ultimátum-szerű jegyzékben tudtára adta a török kormánynak, hogy ha ezt az ajánlatot nem fogadja el, ám döntsön közöttük a háboru. Most mind a két állam lázasan fegyverkezik és nem lehetetlen, hogy a hosszas alkudozásnak mégis háboru lesz a vége.

A török-bolgár konfliktus elmergesedéséről az alábbi táviratokat kaptuk:

Szofia, febr. 1. A bolgár kormány közölte a Fenyves Kapuvál, hogy a keletrumi hűbér kárpótlásául hajlandó nyocvankét millió frankot fizetni; ez Bulgáriának *első szava*, és ha a porta ezt el nem fogadja, akkor a bolgár kormány minden további tárgyalást fölöslegesen tart.

Petervár, febr. 1. Ideérkezett táviratok szerint Bulgária el van tökéltve, hogy *bevonul Törökországba*, ha a porta a vitás kérdések megoldását megtagadja. Oroszország ujab intést küldött Konstantinápolyba.

Konstantinápoly, február 1. A *Schur-i-Ummel* című lap az európai sajtó magatartását ismerteti a bolgár kérdésben és követeli a határigazítást, ha Bulgária nem fizet meg mindent. A nemzet önértékét sértene, ha elfogadná a bolgár ajánlatot.

A kamara tegnapi tanácskozásán igen nagy volt az érdeklődés a macedon kérdés iránt és úgy látszott, hogy a kamara többsége bolgárellenes érzelmi. Az egyházi vitás kérdéseket nemzeti politikai kérdésnek minősítették. *Hilmi basa* belügyminiszter, valamint több képviselő kijelentette, hogy a bandák külföldi propagandákat szolgálnak. Legtöbbször a jó igazságszolgáltatásban látják a macedon helyzet egyetlen orvosságát. — *Hilmi basa* fejtegetései, indokolása és szónoki ügyessége az egész sajtóban nagy hatást tett. *Uschahid* képviselő a *Tania* mai számában az egyházi kérdések rendezése érdekében emel szót.

Konstantinápoly, febr. 1. A hadügyminisztérium ismét szigorú parancsot adott a *bolgár határőrségek megerősítésére*, gyuttal elrendelte, hogy surlódásoktól és kihívó magatartástól tartózkodjanak.

Szaloniki febr. 1. A hadügyminiszter rendeletére hat úteget a bolgár határra küldtek.

Bukarest, febr. 1. A gyurgyevoi kikötőbe tegnap nagy mennyiségű lőszer és hadi főszerelés érkezett Bulgária számára.

Glücklich Vilma Debreczenben.

A leányszakosztály első zsurja.

Glücklich Vilma, az ismert nőpóstop vasárnap Debreczenben járt, a délelőtt során meglátogatta valamennyi helyi intézményt, mely emilyen vagy amolyan vonatkozásban a nők nevelését, foglalkozását s egyáltalán a női nem érdekeit szolgálja, délután öt órakor pedig ellátogatott az izraelita nőegyesület szakosztályának első zsurjára, a Royal disztermébe.

Soha nem láttuk még ennyire megteltnak ezt a disztermét. A széksorok között talpalatnyi üres hely nem maradt, a háttérben a frakkos és szmokingos fiatal urak számai szorongtak, az előadói dobogót pedig közel százötven kigyult arc, izgalmasan várakozó, harcias eszmékkel teli bájos leány állta s ülte körül. A lányarcok biborszine, a szemek dacos villámai, melyek a fölényesen mosolygó férfisereg felé röpködtek, kivehetőleg harcias jellegű tünetek voltak; s a bájos teremtések, amint fehér uniformisukban büszke pillantásokat lövelltek az urak — s főleg egy-egy ur, a kiválasztott ur — felé, mintha dacosan azt akarták volna mondani:

— No urak! Mindjárt meg fogják látni, hogy voltaképpen mi is érünk valamit, nekünk is vannak céljaink, feladataink, s ha ma még a „gyöngébb nem” vagyunk is, eljő, nemsokára eljő az idő, mikor elesnek közöttünk a buta választófalvak s egyik leszünk, egyik mindenben. Vége a rabsszolgátságnak, jó urak!

Azonban időközben fellépett az emelvényre Glücklich Vilma, a legokosabb s legszebben beszélő hölgyek egyike, akiket valaha hallottunk. Azon kezdte beszédét, hogy a jótékonyt Magyarországon nem tudják úgy gyakorolni, ahogyan kellene, ahogyan például Berlinben vagy Európában más nagyobb városokban gyakorolják, ahol a jótékonyt, a különböző jóléti intézmények alakjában ma már kész szociálpolitika. Tapasztalatainak gazdag tárházából egy sereg olyan példát szedett elő, amelyekből helyi jótékonykodó egyesületeink sok jót tanulhatnak. Nagy érdeklődéssel hallgattuk előadásának azon részét is, melynek során a *mai leány* (modern leány) élethivatásáról, annak szükségéről beszélt, hogy ma minden lánynak, ha még olyan jó módban élhet is, el kell készülnie valamely kenyérkereseti pályára és pedig nemcsak elméletben, gyakorlatban is. Végül előadásának konkluzióit vonta le, tömören, okosan, érdeklődően, meggyőző módon. A közel ezer főnyi hallgatóság — főleg a férfiak — zajosan megtapsolta, s aki hozzájuthatott, lelkesen üdvözölte a kiváló talentumu nőpóstopot, akinek eszméi bizonyára hálás talajra hullottak el nálunk is.

Az előadás után teát szolgáltak fel a vendéglátó kisasszonyok. Nyolc óra körül pedig, feminista eszméktől terhes levegőben, mégis csak tánc lett a dologból, a lányok azonban a boszton alatt odasugták nekik, hogy csak megszokásból, de elveik fentartásával táncolnak s ezután minden, minden másképp, úgy lesz, amint Glücklich Vilma megszabta nekik.

Eltelt darabont tisztviselők.

1800 korona vagy 90 nap.

A marosvásárhelyi háborúság epi-logusa.

Az egész országban feltűnést keltett annak idején Marostorda vármegyének 1907. szeptember hó 9 től 11 ig tartott botrányos közgyűlése, amelyen Nagy József alispán és Erődsi Sándor főjegyző szembehelyezkedtek a belügyminiszter rendeletével.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ugyanis Erődsi Sándor főjegyzőt Vozáry darabont királyi biztos alatt teljesített szolgálati miatt állásától a közigazgatásügyi bizottság által nyert visszahelyezése után ismét felfüggesztette. Erődsi minden ürügyet felhasználva, hogy a rendeletet ne kézbesithessék, kényszerkézbesítésnél pedig annak átvételét megtagadta. Kevésselet utána tartották meg a vármegyei közgyűlést, a négyen ifjabb Ugron Gábor főispán a belügyminiszteri rendeletet Erődsi Sándor főjegyzőnek átadta a rendelet tartalmát a közgyűlésen kihirdette és főjegyzőhelyettesül Reichner Aladár főszolgabíró nevezte ki. Ekkor a megyei autonompárt által inszenizált botrány miatt a főispán a közgyűlést felfüggesztette és a tereméből hivatott együtt eltávozott.

Távozásuk után az autonom párt az elleni székbe ültette Nagy József alispánt, ki a belügyminisztert és a főispánt sértő szavakkal illetve, a közgyűlést törvénytelenül tovább folytatta és a tárgysorozatba fel nem vett kérdéseket tárgyalta. A másnapi közgyűlésen az autonom párt a főispán által ki nevezett főjegyzőhelyettes hivatalba iktatását megtagadta illetve meghiusította és ugyanekkor Erődsi Sándor a hivatal átadását Reichner Aladárnak megtagadva, a belügyminiszteri rendeletnek ismét ellenszegült. A királyi ügyész erre hivatali engedtlenség megtagadása címén Nagy József és Erődsi Sándor ellen vádat emelt.

Mint Marosvásárhelyről táviratozzák, az ottani törvényszék három napi tárgyalás után tegnap délelőtt hirdette ki az ítéletét. Ugy Nagy József volt alispánt, mint Erődsi Sándor volt főjegyzőt hivatali kötelesség megtagadása miatt a büntető törvénykönyv 480. §-ában ütköző vétségért, a 92. §-al alkalmazásával, kilenven kilenven napi fogházra átváltoztatható 1800—1800 korona pénzbüntetésre és 254 korona költség megfizetésére ítélte. Az ügyész a minősítéseért és az enyhítő szakasz alkalmazásáért, a vádlottak a bűnösség megállapításáért felebeztek.

Színház és Művészet.

Műsor:

Kedd, Nagymama operette. C
Szerda, Dollárkirálynő, operette. A.
Csütörtök, Izrael dráma. Ujdonság B.
Péntek, Izrael dráma. C.
Szombat, Izrael dráma. A.
Vasárnap d. u. Tatárjárás operette.
Vasárnap este Fuzsitus kisasszony népszinmű.

— A debreceni színésziskola szombat délutáni vizsgálódása iránt oly nagy az érdeklődés, hogy zsufolt színházra van kilátás. A gazdag műsor, a melyhez hasonló színésziskola nem szokott adni, nemcsak

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

Kiepesulobol

a színházi zenekart foglalkoztatja, de az egész technikai személyzetet is. Perczel Károly, a színészközpont vezetője, a közéleti műsort egy magyar ballettel toldotta meg, a melyet nyolc növendék fog táncolni. Akik a próbákat látták, azt mondják, hogy a színésznövendékek annyit haladtak az utóbbi vizsgálat óta, hogy alig lehet rájuk ismerni.

Ambrus Zoltán operettje. Budapesti tudósítónk jelenti: A jövő színházi szezon *Herczeg Ferenc* operettjén kívül még egy olyan magyar operett fog közönségünk elé kerülni, a melynek szerzői legelőkelőbb íróink közül valók. Nemcsak a színházi közönség körében, de irodalmi körökben is kétségtelenül a legnagyobb érdeklődést fogja kelteni az az értesülésünk, hogy *Ambrus Zoltán* operettet ír. A kiváló és nagytekintélyű író, aki mint színpadi szerző ezzel a művével fog bemutatkozni, hozzájárul a szerzőtársakkal: *Heltai Jenő*vel, a kitűnő poétával, együtt írja az operett-szöveget, melynek alapjául Ambrusnak „*A türelmes Grizeldisz*” című régebbi regénye szolgál. Az operett megzenésítését a szerzők dr. *Szirmay Albert*re, a jeles komponistára bizzák, annak a szerződésnek értelmében, melyet az operettre vonatkozóan nemrégiben kötöttek a Vigszínházban „*A türelmes Grizeldisz*” ugyanis a Vigszínházban fog színre kerülni a jövő szezonban, a női főszerepben valószínűleg *Varsányi Irénnel*, a fő férfiszerepben, *Volter* lovag szerepében pedig *Hegedüs Gyulával*.

Riderített hitvesgyilkosság.

Az őrsvezető bravuros furfangja,

Elzáratta magát a gyilkosokkal.

Sherlok Holmes, Nick Carter. Nobody és a többi költött detektiv-bajnokok krónikájában találjuk csak mását annak a bravuros nyomozó raffinériának, amelylyel *Sütő Antal* békéscsabai csendőrszervező egy titokzatos hitvesgyilkosság tetteséről rántotta le a leplet. Az őrsvezető becsukatta magát a gyilkossággal gyanúsított emberekkel és kihallgatta a beszélgetésüket amelylyel kétségtelen bizonyítékot szerzett a bűnösségükről. A rendkívül érdekes esetről a következő távirati jelentést kaptuk:

Vagy három héttel ezelőtt, január 13-án este meggyilkolva találták *Békés* nagyközség utcáján *Mészáros István* ottani vagyonos földbirtokost. A szerencsétlen embernek össze volt zúzva a feje, és látszott rajta, hogy gyilkosai rendkívül kegyetlen módon végezték vele.

A gyanu a meggyilkolt földbirtokos özvegyére irányult és egy *Püspöki Mihály* békési legényre, aki a falu szíjja szerint *Mészárosnéval* hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott. Bár nem tudtak ellenük közvetlen bizonyítékot szerezni, mégis letartóztatták mindkettőjüket és becsukták őket együtt egy sötét zárkába, ahová *Sütő Antal* rendőri őrsvezető előzőleg elbújt. A csendőrfurfangnak rövidesen meglett az eredménye. Az özvegyasszony és a legény csakhamar beszélgetni kezdtek és a szó a gyilkosságról folyt közöttük. Elsőnek az asszony szólt:

— Látod, ilyen a szerelem!

Püspöki félve válaszolt:

— El ne árulj, akárhogy vallatnak is.

— En tőlem ne félj, csak te légy okos, — mondta az asszony, majd megkérdezte a legénytől:

— Hová tetted a kalapácsot?

— Az ászokfa alá, — felelte Püspöki, majd ő kérdezősködött:

— De te mit csináltál a pénzes zacskóval?

— Elástam az udvaron.
— Hát a véres szoknya?
— Azt kimostam; a padláson van.
Tán meg is száradt azóta.

Hirtelen benn szorult a foglyokban a szó. A cellában egyszerre világosság támadt és ott állott előttük *Sütő* őrsvezető égő gyufát tartva a kezében. Az őrsvezető felkísérte őket a vizsgálóbíróhoz, ahol mind a ketten töredelmes vallomást tettek. Azzal védekeztek, hogy nagyon szerették egymást és azért ölték meg *Mészáros* mert nem tudták kivárni a halálát, hogy házasságra lépjenek.

A Swärdström-lányok kalandja.

Erkölcsei bizonyítványt kórték tőlük.

Nem Debreczenben, Aradon történt.

A *Debreceni Zenekedvelők Köre* — mint ismeretes — február 11-én rendezendő hangversenyén föllépteti a *Swärdström-növérket*, ezeket a csodálatosan szép és bámulatos hangú svéd művésznőket, akik tavalyi szereplésük alkalmával valóságos extázisba hozták a debreceni közönséget. Debreczenben most is lázas kíváncsisággal várják a világhíres énekesnőket, éppen úgy, mint Aradon, ahová egy héttel a debreceni vendégjátékuk után utaznak el. Hanem hogy Aradra nem mennek a *Swärdström-lányok* olyan jó kedvvel, mint hozzánk Debreczenben, azt az alábbi történetekből sejtjük:

A *Swärdström-növér*ek aradi estélyét rendező cég a napokban bejelentette a hangversenyt az ottani főkapitánynak, aki nemcsak a köztisztaságnak és közrendnek, hanem a művészetnek is szabadalommal felruházott úr.

— *Swärdström* nővérek? Kik ezek? Nem hívták ezeket valamikor *Schwarcznak*?

— Nem, főkapitány ur, ezek svéd lányok.

— Svédországból valók? Az nagyon messze lehet. Az ilyen messziről jött embereket nem lehet fölléptetni addig, amíg születési, erkölcsi és illetőségi bizonyítványt nem mutatnak be.

— De főkapitány ur.

— Semmi mentség. Ez törvény. Addig én nem adhatok fölléptési engedélyt, amíg ezek az okiratok birtokomban nincsenek. De ha a belügyminiszter engedélyt ad anélkül is akkor nem akadályozom meg a hangversenyt.

Az impressziárió elhatározta, hogy a belügyminiszterhez fordul. Táviratilag meg is kérte a hangversenyengedelmet. *Andrásv Gyula* belügyminiszter, úgy látszik, rokonszenvet érez a svéd művésznőket iránt és táviratban felelt: „*Rendőrséget utasítottam hangverseny engedélyezésére iránt.*”

Igy hát a *Swärdström* (ezelőtt nem *Schwarc*) nővérek erkölcsi bizonyítvány nélkül fölléphetnek Aradon is.

Ez a kis kalamitás valahogyan tudomásukra jutott a svéd művésznőknek. Nem fogták föl nagyon tragikusan a dolgot. Ám azért azt látták ebből, hogy Aradon nagyon óvatosan kell élni az idegeneknek. Bizonyítja ezt a következő levélke, amit a nővérek az impressziáriónak írtak:

„Az esetből azt látjuk, — írják — hogy Aradon mindenre bizonyítvány kell. Ugy értesültünk, hogy az ottani elsőrendű szállodákban nem szívesen fogadják a magános nőket s mindjárt gyanus szemmel nézik őket. Még megeshetik velünk, hogy a szállodások, a főkapitány ur mintájára, ártatlansági bizonyítvány felmutatását fogják kérni. Azért elhatároztuk, hogy valamely magán

uribázhoz, előkelő családhoz szállunk, ha vendégképpen befogadnak bennünket. Próbáljon valahova beprotesztálni bennünket.

Az impressziárió megmutatta a mulatságos levélkét az előkelőbb szállodák tulajdonosainak, akik megnyugtatták, hogy a csoda-énekesnők egész bátran kérhetnek náluk lakást; nekik több érzékük van a művészet iránt, mint a főkapitány unak.

Kabaré-igazgatóból cigányprimás.

Kondor Ernő kalandos története.

Egy fiatal színésznek pályaválasztó elhatározása foglalkoztatja most a fővárost. *Kondor Ernő* művész, a budapesti kabaré megalapítója és első igazgatója, akit *Debreczenben* is jól ismertek és hegedűt meg vonót fogott a kezébe, hogy a magyar népdal terjesztésének a szolgálatába álljon, röviden — *felesapott cigányprimásnak*. De amíg elérkezett ehhez az állomásához, az élet tisztító tüze végzett rajta lélek-edző munkát.

Kondor Ernő gazdag, nógrádmegyei családból származik. Iskoláit Balassagyámaton, *Debreczenben* és Aradon végezte; alig volt tizenhét éves, amikor felsőkereskedelmi érettségit tett és belépett egy nógrádmegyei bankba tisztviselőnek. De nem sokáig bírta a bürokratikus életet. A véletlen is közrejátszott, hogy szakítson ezzel a pályával, mert időközben nagy vagyont és Budapestben a *Szerecsen-utca*ban egy háromemeletes házat örökölt. *Kondor*, aki akkor még nem volt nagykoru, nem kapta meg a pénzt, csupán a kamatait élvezhette, felment Budapestre és beiratkozott az Országos Színészegyesület színi iskolájába. Mikor az iskolát kitűnő sikerrel elvégezte, *Zilahy Gyula* társulatához szerződött és *Debreczenbe*, majd *Kassára* került és mindenhol kedvence volt a közönségnek.

Közben eltelték az évek és *Kondor* nagykoru lett. Az árvaszéktől megkapta a pénzt, körülbelül százezer forintot. Mindegyiket elutazott Párisba, ahonnan nemsokára visszatért de nem jött egyedül; megismerte künn a kabarét, amelyről nálunk csak azt tudták, hogy ilyen is van. Ezt az ötletet hozta magával. Pénze bőségesen volt és megalapította a *Terez-köruton* a *Bonbonier-kabarét*, amely csakhamar országos népszerűsége tette szert és pompás vállalkozásnak bizonyult.

Kondor azonban a sok pénzzel együtt bolondul jó és könnyelmű szívet is örökölt és így a nagy vagyon egy részének csakhamar a nyakára hágott. A kabaré azonban jól ment és *Kondor* a társulattal nagy vidéki körutat tett meg. Mikor visszatért a vidéki turáról, már a pénznek csak igen kis része volt meg. Fáradt is volt, elhatározta, hogy eladja a kabarét. Ameddig a pénz tartott, addig jól élt és utazott. Bejárta egész Nyugat-Európát és már akkor foglalkozott azzal az eszmével, hogy felesap cigányprimásnak.

Amikor külföldi utjáról visszatért, a népköltésre adta magát. Divatos népdalunk legtöbbjét ő írta. Ilyen pl. a „*Badacsonyi csordás*”, vagy az „*Egy, kettő, három, négy*”, „*Hol a kezéd...*” Közben ismét színészkedett, majd újra kabarét akart alapítani. Társulatával az elmúlt nyáron *Debreczenbe* jött, de a kabarét csakhamar jónak látta orfeummá átalakítani, azonban így is vesztességgel zárta le a szezon.

Mikor dalait Németországban és Ausztriában is játszották, mindkét helyről kapott meghívást: hogy toborozzon bandát és menjen ki. Kondor azonban elhatározta, hogy Budapesten fog játszani. Már bandát is toborzott, melyet most tanít be és holnap február másodikán kezdi meg cigány primási működését egy Rákóczi-uti kávéházban.

A megfagyott öngyilkosjelölt.

Fel akarta magát akasztani.

Az alkohol áldozata.

Az emberiség legnagyobb ellensége az alkohol, számtalan embernek, csakúgy, mint a már gyilkosává. Nap-nap után adnak hírt a szerencsétlenségről tragédiákról, melyekben a legfőbb szerepe az alkoholnak van. Most újra egy élete javában levő embert kergetett a halál karjai közé.

A szerencsétlen embert Tóth Józsefnek hívják. Tóth 35 éves debreceni napszámos, szenvedélyes alkoholista volt. Tóth József keresetének legnagyobb részét a korezmákban költötte el és ez vezette a családost ember a züllés útjára és ez vitte a halálba is.

Tóth József tegnap este részegen ment haza Borz-utcai lakására, azzal az elhatározással hogy öngyilkos lesz. Kerített egy kötelet, hogy felakassza vele magát. A kötél végéből hurkot csinált és a nyakára helyezte. Azután leült egy létra alá, hogy a kötél másik végét a létra fokához erősítse. Az álom azonban erőt vett a részeg emberen és a létra tövében elszunnyadt.

Reggelre holtan találtak rá hozzátartozói, akik a szerencsétlenségről értesítették a rendőrséget, mely vizsgálatot indított és megállapította, hogy Tóth megfagyott és ez okozta halálát. Holttestét a kórházba szállították.

Hirek.

Ki tudja . . .

A hallgatag éjnek fátyolos esendjében Nem pihen az álom fáradt szempillámon. Helyette gyötrő gond tart kinözva ébren, S fégeknek parányi csillagok határnyi Nyomait bejárom, — Oh, ez önmagáért, perenyi tudatáért Reszkető bus szárnyon . . .

Hallgatom a gyorsan lépegető órát, Vidám ketyegése: ne késs le, ne késs le, Már holnap ezt a má-t, a tegnapho' rójják.. Szivem dobogása követi mint társa Csendesben beszélve: — Az utban olkopva, összerogyunk hogy ha Elértünk a végre . . .

Válaszolt az óra vergődő szivemnek: — Ha megálltam újra igazitnak utra . . . Rá szivem így reszket: bár így szól hitem, lesz Kéz, ki elindítson . . . oh de tudom bizton: Nem dobogok újra . . . Égre állt az óra mind két mutatója S rá felelt: — ki tudja?! Ki tudja . . . ki tudja . . .

Petrus Jenő.

Lapunk legközelebbi száma a keddi nyomdászünet miatt csütörtökön hajnalban jelenik meg.

A miniszterelnök Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután titkárja, Bárczy Ist-

ván kíséretében oda érkezett. A miniszterelnök délután a közös miniszterekkel és az osztrák kormány tagjaival tanácskozott, köztük Jorkasch-Hock dr. az osztrák pénzügyminiszterium vezetőjével, a bosznia magyar bank ügyében, amelyet az osztrák pénzügyminiszterium vezetője a napokban hevesen támadott. Wekerle holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg a királynál.

A debreceni mandátum. A képviselőház állandó igazoló bizottsága — mint budapesti tudósítónk táviratozza — ma délelőtt Bernáth Béla elnökle alatt ülést tartott. A bizottság megvizsgálta Csanak Jánosnak, a debreceni harmadik kerületben megválasztott képviselőnek megbízó levelét és Csanak Jánost a szokásos harminc nap főtartásával igazolt képviselőnek jelentette ki.

Kossuth Ferenc a Lukács-fürdőben. Budapesti tudósítónk táviratozza: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapota annyira javult, hogy ma délelőtt tízenegy órakor átköltözött a Lukács-fürdőbe.

A köztisztasági vállalatok házi kezelésben. Régi terve a városnak, hogy a köztisztasági vállalatokat házi kezelésbe vegye. Aczél Géza főmérnök ki is dolgozott a múlt évben egy tervezetet. Az ügy tanulmányozásával s javaslattétellel egy bizottság van megbízva, mely e hó 3-án délután 3 órakor ülést tart a városháza kis tanácstermében.

Ujabb földrengések. Ceutából jellenti egy távirat: Tetuáni benszülöttek elbeszélése szerint Romana falu elpusztult. A lakosokat éjjel földalatti moraj riasztotta fel álmukból és rémülten szaladtak ki sátraikból. A megrémült emberek Allahhoz imádkoztak, kinek haragját a hitetlenek hívták ki Hirtelen hatalmas földrengés rázta meg a talajt. A hegyoldal, amelyen a falu fekszik, óriási sziklatömbökből álló lavina zuhant a falura, mindent maga alá temetve, mielőtt a lakosok elmenekülhettek volna. Az áldozatok száma ismeretlen, azt hiszik azonban, hogy az egész falu lakossága elpusztult. — Messinából táviratozik: Tegnap este 10 órakor erős földrengést éreztek, amely a lakosság körében nagy pánikot okozott. Több fal beomlott. Az éj folyamán több földrengést éreztek. — Lisszabonból táviratozzák: Beja területén rengéstől és földalatti zugástól kísért földrengések voltak érezhetők, amelyek azonban kárt nem okoztak.

Merénylet a szultán ellen. Párisból táviratozzák: A Havas-ügynökség fenntartással e hó 28-áról a következőket jelenti: Abban a pillanatban, midőn a szultán Bab el Bujatban a francia misszió egy tisztjével beszélgetett, egy rakodómunkás kezében törrel közeledett feléjük. Azonnal letartóztatták és a vallatásnál kijelentette, hogy a keresztény tisztet akarta megölni. Botbüntetésre ítélték és mialatt végrehajtották rajta a büntetést, meghalt.

A nőegyletek kabaréja. A négy nőegylet kabaréja és te. délutánja iránt, ami kolnap, kedden délután 5 órakor fog kezdődni, igen nagy érdeklődés nyilvánul az egész városban. A gazdag műsort szebbnél szebb értékes számaival már volt alkalmunk leköszölni. Most már csak azt óhajtjuk a közönség tudomására hozni, hogy a Berger Mórné urasszony betegsége miatt az utolsó nap Karay Sándorné urasszony volt szíves elvállalni az I. szám elmondását. Továbbá, hogy a konferencier szerepét Szántó József

fogja teljesíteni az ő ismert ügyes modorával. A hölgyközönséget tisztelettel kéri a rendezőség, hogy kalap nélkül szíveskedjenek lent a teremben megjelenni s végül kéri a rendezőséget a teához adományozókat, szíveskedjenek adományaikat ma délután 3-tól 4 óráig a Bika nagytermébe felkölteni. Jegyek Molnár F. Piac-utcai üzletében kaphatók s délután 4 órától a pénztárnál.

Nyugdíjazott vasuti főtisztviselők. A magyar államvasutak debreceni üzletvezetőségnek több kitűnő főtisztviselőjét nyugdíjazták az elmúlt napokban. A nyugalmába vonuló főtisztviselők: Berényi Lajos felügyelő, Bernáth Ferenc titkár, Pethő Imre és Klimó Ágoston főellenőrök és Gombos Ferenc ellenőr.

Kossuth-utca egy amerikai városban. Saint-Luisból táviratozzák: A városi tanács annak emlékére, hogy Kossuth Lajos 1850-ben Saint Luisban járt és agítált a szabadság eszméjéért, mai ülésén elhatározta, hogy egyik legszebb utcáját Kossuth Lajos nevére Avenue-Kossuth-nak nevezi el.

Egy debreceni tanító találmánya. A közönség bizonyára nagy örömmel fog értesülni egy olyan gyorsfűző föltalálásáról, amelynek kezelése teljesen veszélytelen. Simon István debreceni református tanító föltalált egy gyorsfűzőt, amely minden robbanás vagy tűz keletkezésének veszélyét kizárja, mert a találmány szerkezete akként működik, hogy ha valaki erősebben megököli vagy feldönti a gyorsfűzőt, a benne égő spiritusz éppen az ilyen mozdítások következtében okvetlenül elalszik. Simon tanító bemutatta találmányát az Országos Szabadalmi Hivatalnak, amely a gyorsfűzőre megadta e szabadalmat, sőt már le is küldte az erről szóló okiratot. A föltaláló hajlandó eladni szabadalmát és az érdeklődőknek készséggel bemutatja a rendkívül praktikus szerkezetű gyorsfűzőt Vigkedvő Mihály-u. 5. sz. alatti lakásán.

A Szabad Iskola új sorozata. E héten megkezdődött a debreceni Szabad Iskola előadásainak új sorozata. Rédei Rezső dr. érdekes előadása után szerdán Haendel Vilmos jogtanár fog a szárazföldi hadjáratok nemzetközi jogszabályairól értekezni. Csütörtökön pedig Szende Pál dr. az ismert nevű fővárosi író, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület főtíkárára tart előadást az osztályharc jelentőségéről a történelemben. Az előadásokat az ipartestület dísztermében tartják. Kezdeté este 6 órakor. A belépés díjtalan.

Bíróválasztás emberhalállal. Csikszereváról táviratozzák: Tegnap zajlott le a bíróválasztás Csikszentgyörgy és Bánkfalva községekben. A választási harc rendkívül heves volt és emberéletet is követelt áldozatul. Bakay Dénes földbirtokost megölték és több házat felgyújtottak. A rendőrség kiderítette, hogy a gyilkosok Szócs Lajos és Talik József csikszentgyörgyi lakosok voltak, a gyújtogatást pedig Szász István és Szász József bánkfalvai lakosok végezték. Mind a négy embert letartóztatták.

Színészkabaré a messinaiak javára. A messinai katasztrófa áldozatainak felsegélyezésére a debreceni színtársulat tagjai kabarét rendeztek vasárnap délután a Bika-szálloda dísztermében. A kabaré igen sikerült volt. A műsoron szerepeltek Diskay József tehetséges színinövendék, aki igen szépen énekelt, Horváth Kálmáné, aki frappírozta a közönséget néhány pompás kabarévers pompás előadásával. Nagy sikerben volt része Radó Annának, a színtársu-

1909/1 1-2 old.
Viepesulobol

lat gyönyörű hangu művésznőjének, nemkülönben Gyöngyi Izsónak, aki úgy is mint konferencier, úgyis mint előadó elemében volt s ki nem fogyott a kacagató ötletekből. Sok tapsot kapott Nádor Zsiga, Gyöngyi Jolán és Tellián László, aki kitűnően szavalt el néhány költeményt.

Katonatisztek halálos párbaja. Frankfurtból táviratozzák; A 21. gyalogezred gyakorlóterén tegnap reggel pisztolypárbaj volt Ortzen Rudolf százados és a 42. gyalogdandár hadsegédje és Stückrad hadnagy között. Az első golyóváltásnál Stückrad altestén megsebesült és néhány perc múlva meghalt.

A kabátok réme. A debreceni rendőrség bünyügyi osztályára az utóbbi időben csaknem naponta érkeztek följelentések kabátlopásokról; kávéházakból, társaskörök és irodák előszobáiból egymásra lopkodták el az értékesebb kabátokat, igen gyakran pénzzel és egyéb értékekkel együtt. A rendőrség sokáig nyomozott, míg végre Dobos József rendőrbiztosnak sikerült ma délután kinyomozni a kabátok rémét. Elischer Jánosnak hívják a veszedelmes tolvajt, akinek pincér volna a foglalkozása, de már régóta állás nélkül lézeng. Ma délelőtt belopózott Hackel Sámuel kereskedőnek Széchenyi-utcai lakásába, ahonnan több öltözet ruhát és tíz korona pénzt lopott el. A lopott holmikát elvitte egy ócskás-üzletbe, ahol éppen javában alkudozott, mikor Dobos rendőrbiztos benyitott az üzletbe és vallatára fogta. A tolvaj zavartan felelt a biztosnak, de végre is bevallotta, hogy lopta a ruhákat. A rendőrbiztos bekísérte a bünyügyi osztályba, ahol elismerte, hogy egész sereg kabátlopás terhel a lelkiismeretét. Elischer-t a délután folyamán átkísérték az ügyészséghez.

Bombamerénylet egy paplak ellen. Oravicáról jelentik: Az oravicai járásban lévő Greovács községben tegnap este a gör. kat. paplak ablakában eddig ismeretlen tettesek kezdetlegesen készített dinamitbomba helyezett el annak kanócaát meggyújtották s az fel is robbant. A robbanás nagyobb kárt nem okozott, csupán az ablakot a rámaival együtt zúzta össze és a falat megrepesztette. A tettest nyomozzák.

Levágta a gép a kezét. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a Püspökkladány közelében levő Csataj pusztán. Rácz József 33 éves kocsis egy repavágógéppel dolgozott, miközben balkezeit elkapta a gép a teljesen összeroncsolta. A szerencsétlenül járt embert beszállították a debreczeni kórházba, ahol amputálták a kezét. Életbenmaradához azonban kevés a remény.

A lelenc sorsa. A lelencház igen szép, humánus intézmény, de sokat lehetne beszélni azoknak a lelenc gyermekeknek a sorsáról, akiket a lelencház dajkaságba ad ki. Azok ugyanis, akik a lelenc-gyermekek dajkaságba veszik ki, nem azért teszik azt, mintha a gyermekeket szeretnék, hanem mert ez valami kis jövedelmet hajt nekik. A lelencház ugyanis a lelenc-gyermekek ápolásáért fizet a lelenc-gyermekek tartóknak. De hogy ezeknek nagyrésze mily lelkiismeretlen, arra jellemző az a feljelentés, melyet Szücs Áronné Borz-utcai asszony ellen tettek. Szücs Áronné a nála dajkaságban levő Gyurica Ferenc nevű négy hónapos lelenc gyermeket nagyfokú vigyázatlanságból — hanem rosszakaratból! — elejtette s a szerencsétlen gyermeknek eltört a lába. A gyermeket beszállították a kórházba, Szücs Áronné ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

Megfagyott a templom küszöbén. Lugosról táviratozzák: Muntyán Juon bodniki földmivest tegnap este a templom küszöbén holtan megfagyva találták. Muntyán részegen ment haza a templom előtt leült pihenni s a nagy hidegben megfagyott.

Dr. Rózsa-féle (karlshadi fürdőorvos) „Sanitas” konyvár egy asztalról se hiányozzék. Morgonyi Batthyány-u. 16.

Rácz Béla 12 év óta fenn álló bank és tájékoztató irodája, vidéki hírlapok képviselője Debreczen, Csapó-u. 12.

Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat csak a Hajdumező legnagyobb Rózsa-féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Eredeti tréfas tombola nyerevény tárgyak, tombola jegyek és teljes tombola összeállítások a legolcsóbban kapható Mentse Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.

Gummi különlegességek Györf Sándor kőszerezésnél Simonffy-n. 2. sz. a.

Olla a legjobb gummi különlegesség egyedüli raktár Schön Sándor keztű, kőszér és orvosi műszerára.

Téli keztűinket Schön Sándornál szerezzük be Debreczen Piac-u. 12. szám. (Stenczinger ház.)

P Nagy Zoltán, Államilag képesített, okleveles zenetanár Hatvan u. 7. sz. alatt levő zeneiskolájának zongoratanzakán, a második félévre jelentkező, új tanulók beiratása megkezdődött. Tandíj az alsó osztályokban 8 a felső osztályokban 10 korona havonként. Beiratási díj 5 korona. Felvételi vizsgálat díjtalan. Hivatalos órák minden nap d. e. 11—1 óráig.

3 szobás lakást május elsején Czím a kiadóhivatalban.

A Debreczeni Kölcshóns Segélyező Egylet igazgatója megalapította az egyet 1908. évről szóló mérlegét, melyet a f. 6. február hó 21-én tartandó 25-ik rendes gyűlés elé fog terjeszteni. Az intézet törzsbükkéje 5.657.600.60 kor. Hasznos veszteség és nyugdíj tartalékai 567.530.77 kor. Egyéb alapok 25.187.20 kor. Összesen befizetett üzleti tőkájé 6.259.418.57 korona. Felhelyezett kötelezvények értéke 7.556.785 kor. Az évi tiszta haszon 209.404.30 korona. A felezőmódo évtársúat részére az igazgatóság minden betét után 140 kor. 50 fillérfizetését hozza javaslatba. Az intézet általandóan meghorolja a jótékonyt és közjótékonyt alapítványait már egész sorozatot tervez. Az intézet 25 éves fennállását is nagyszabáú jótékonyt aktussal ünnepélyesen megünné és a közgyűlésnek azt a javaslatot teszi, hogy a Debreczenben fellandító népszámláló javára egy alapítványként 10000 koronás alapítványt tegyen az egyzet munkái részére. A 25 éves fennállás alkalmából különben az igazgatóság ugyancsak február 21-ére összehívást tart a városbáza nagyteremben.

Köszönetnyilvánítás. A Zion egyetnek f. hó 6-án artott est lya a konyában a konyha felületét két fiatal az egyet jótékony céljaira: Dr. Bakonyi Samu és Csanak János urak 17—17 K., Ifj. Schwarcz Vilmos, Gróf Deuffeld József, Dr. Szűcs Dezső, Dr. Lenye Zoltán, Molnár Anta igazgató, Hajnal Samu, Dr. Balkányi Miklós Un ár Jenő urak 10—10 K. Mau ner Al r d ur 7 k. Weichinger Károly ur 9 k. Stern József és Nagy Jakab urak 6—6 k. Dr. Hjalnal De ső, Keiner Adolf, Emerich Arnold Schwarcz Mór, Fenyő Sándor, Rosenfeld Jenő Grosz N. Ferenc, Ifj. Widder Sámuel, Falk Lajos, Dr. Grosz Pál, Dr. Magyar Simon, Thiessen Arthur, Dr. Lőfkovits Márton és Koho Lipót urak 5—5 k. Hoffmann Sándor, Hochfelder Jakab, Dr. Weisz Bernát, Dr. Balázs Bertalan, Hevesi Gyula, Dr. Fejér Ferenc, Schwarcz Lipót, Dr. Weisz József, Mandl Lipót, Klein József, Schwarcz Armin, Rosenberg Simon urak 4—3 k., Kurec Dávid, Gelbinger Dávid, Lindenfeld Ignác, Hegedűs Sándor, Kellner Dávid, Schwarcz M. L., Steier Gyula, Stricker Sándor, Goldberger Adolf, Dr. Lukács Béla, Mandel Samu, Hoffer Sándor, Dr. Farkas Ignác, Dr. Balogh Géza, Gószmann és Mandel Gyűck Béla urak 3—3 kor. Wiener Adolf, Reiner Mór, Barany Mór, Kronovitz Ignác, Halmai Sámuel, Békési Abert, Jónás Mór, Weisz Dávid, Szilágyi Jenő, Dr. Horváth

Sándor, Welsz József terménykereskedő, Ifj. Csengeri Ignác, Leuchtman Adolf, Kellner Zsigmond, Buraer D. József, Szabó Henrik, Id. Widdor Sámuel, Simon Mihály, Brún Zsiga és Kupferstein Jakab urak 2—2 kor. Dr. Lukács Emilné urné, Deutch Mór, Frankl Andor, Schwarcz Ignác, Kanitzer István urak 1—1 kor. Fogadják miadanyian egyetlent és egyetemleg nemes áldozatkészégükért leghálásabb köszönetünk nyilvánítását. — A rendező bizottság.

Veszélytelen gyorsfűző

Szabadalmazott olyan gyorsfűző, melyben az égő szesz a felburulás következtében azonnal elalszik, megtekinthető Simon István tanítónál Vigkedvü Mihály utca 5 szám alatt. A szabadalom eladó,

Nagy alkalmi vásár
bezárolag f. hó 31-ig
A Kék csillag-nál.
Kész blúzok . . . 85 kr. feljebb
barhet aljak . 1.30 . . .
szövet . . . 2.20 . . .
parnet alsó szok. 1.10 . . .
bugy . . . 95 . . .
Azonkívül itt fel nem sorolt árak nagy választékban igen olcsó árban szerezhető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítek. Szíves pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.
Tisztelettel
Ferenzy József.
Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

LegDistosabb szepitosek a
Fáy-féle Arcz-Crém
4-asa csodás!
Sokszor, halottak megújuló szer szeplo. hajlított, pattanások és az arczbőr tisztaságát eltan. Egy tegey 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.
Illatszerek minden illatb.
1—2—3 koronás füvege.
Ugyancsak legnagyobb raktárunkban és külföldi gyógyszer különleg. és pipere cikkeknek és hasonszerui s. 287 szereknek. Kapható a készítő
Grosz Nagy Ferencz
gyógyszerezésnél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
Arany egyszerny” gyógyszerár.
Telefon sz. 498   Telefon sz. 498

Az őszi és téli idény ujdonságai megérkeztek.

Divatos sima és mintás női ruha és egyes blúzokra való szövetek, gyapjú delalok. kis és nagy gyapjú kendők zines mosó szövet és nyomott mintás barhetek, flanelok, nagy választék női-, férfi- és gyermek harisnyákban, téli tricó-, alsó ruhákban. Gyász ruhakra fekete gyapjú szövetek és mosó árak nagyválasztékban beszerezhetők olcsó szabott árak mellett.

Nádudvary Lajos
divat-, vászon-, kézmű- és rövidárak raktárában
Piacz-utca 28. szám, a Nagy-tőzsde mellett.

Legjobb a Békési Róza, „Csikós” szinszappana.

A T. hölgyközönség figyelmébe.

Üzletelhelyezés miatt a legutolsó divat szerint, valamint eredeti modell

női kalapokat

mélyen leszállított árban lehet beszerezni nálam.

Üzletemet Batthyányi-utca 6. szám a 61. sz. alatt (saját ház) helyesem át.

A régi helység március 1-re kiadó Tisztelettel

Özv. Borossy Gyuláné

női kalap szalonja Batthyányi u.

RUDOLF KRUPICKA

első Weinbergai bőrkezttyi-gyár
Prag-Weinberge 1225.
(Wasserturm.)

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld barkinek kívánatra.

TÉLI

bőr és kötött keztyük, ingek, gallérok, kézelők nyakkendők, zsebkendők és harisnyák!

Sárczipők!

Gummi különlegességek!

Györfi S.

kezttyü-, kötszer- és divat áruháza.

Simonffy-u. városi bérpalota.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piac-utca 18 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, kezttyük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, esipké szallagok, Női, férfi, és gyermek fehérneműk.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

a nagy alkalmi vásár!

Megérkezett a téli idényre, nagy mennyiségű különféle szebbnél szebb estélyi toalett, mind megannyi különlegesség.

80 cm. széles batizt	42 kr.
120 cm. széles Indis batizt minden színben	53 kr.
120 cm. széles la India batizt selyem fényű	65 kr.
120 cm. széles Selyem Cristalin	1.26 kr.
120 cm. széles Gyapju Poplin	8 kr.
120 cm. széles Béli azövet	98 kr.
Gyönyörű himzet batiztok	26 kr.
Schweiczi himzet batiztok	36 kr.
Madeira himzések	84 kr.
Gyönyörű selymek minden színben	70 kr.
Kész estélyi selyem blousok	3.65 kr.
Caipké, betétek és esipke kelmék óriási választékban.	

Alkalmi vétel esipke blousokban 3.25 kr. től

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Batthyány-u. sarok színházzal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, kész fehérnemű.

Női divatárak.

:: Külön szőnyegosztály. ::

Oriási választék!

Napról-Napra

emelkedik a PESTI HAZAI TAKARÉKPÉNZTÁRI SORSJEGYEK árfolyama.

Hivatalos társasárfolyama	január 4-én	—	—	K 99.50 volt
"	január 7-én	—	—	K 100.50 volt
"	január 9-én	—	—	K 102. — volt
"	január 18-án	—	—	K 104. — volt

Ma egy darabnak ára már K 110.—

Hasonló áremelkedés esetén valószínű, hogy ezen sorsjegyeknek hivatalos árfolyama még a legközelebbi (február 5.) húzás előtt körülbelül 128.—koronára emelkedik.

A 300,000 darab Hazai sorsjegy legutolsó húzása 67 év múlva lesz, mely idő alatt K 65. 160. 050 nyeresémet fizetnek ki ezen sorsjegyekre, azaz átlagban minden sorsjegyre K 217.20 esik. Tekintve, hogy a rendkívül előnyös játékterv értelmében valamennyi sorsjegynek nyernie kell, sőt minden sorsjegy ötször is nyerhet, vételük mindenekelőtt ajánlható. A főnyeresemények 600 000 korona, 300,000 korona és számtalan nagyobb nyeresemény.

Egy darab sorsjegy mai ára — — — — K 110.—

Előlegül küldendő — — — — K 9.—

A hátralékos vételár — — — — K 102.—

a vevő tetszése szerint törleszhető, de évenként legkevesebb 5 kor. törlesztése kötelező.

A hátralékos tartozás után, melyet a törlesztések csökkentenek, 6% kamat fizetendő. Az előleg

beküldése után a megrendelő azonnal megkapja a sorsjegy számával ellátott letétívet, melyet bírvá, a február hó 5-iki húzáson már részt vesz és a sorsjegyre eső minden nyeresémet kizárólag őt illeti meg. A hátralékos 102 korona lefizetése után a vevő azonnal megkapja az eredeti sorsjegyet. Minden húzás után rögtön küldünk sorsolási értesítőt.

Sziklay Géza és Társa

bank és váltóüzlete BUDAPEST
VIII. Baross-tér 3 sz.
(József főherceg szálló.)

Ne vegyünk holmi értéktelen csepebeceket.

LEGALKALMASABB AJÁNDÉK

hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glace és svéd kezttyük.

Alkalmi occasió ár!

3 pár elegán dobozban	4 forint.
6 " " "	7.50
12 " " "	14.--

Schön Sándor

kezttyü, kötszer és orvosi műszertára

Debreczen, Piac-u. 12. Stenozinger-ház

1909/1 1-2 old.
Viepesutbol

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Magdetektiv Debreczen, Iskola-utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

CZIGARETTÁZÓK!

de-nyelv nikotin mentes:

hop	08	Riz	14
Tuzli	10	Parafis	14
Delab	12	Anany	20
Kolab	16	Kulonegesség	16

HARMATHY szivarok üvegyel
szegesség a kaktaruban
Debrecen Fűvészker u. 14.

Haznált lakások és ajtok eladó Battyány 6 szám.

Sherloch Holmes legújabb érdekfeszítő regényfüstvei kaphatók a **Harmathy** antiquariumban **Fűvészker u. 14**

Köznevelési kerekasztal Iskola u 8 szám alá.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Házvezetőnek, anyahelyettesnek ajánkozik jutalmi 20 éves csinos, nagyon ügyes, kitűnő házi asszony, ki a háztartás minden ágazatában jártas, tanyára vagy városban vagyosabb magános urhoz.

Megbízható jozan t j ihordó kocsis jó fizetésrel felvérik a Debreczeni Te csarnokban **Sz. chey-i u. 25.**

Vigyzsoni traktól levettl csekke foglata igen tisztességes árban **Béni Bányász-u. 4. sz.**

Eladó üzlet Hajduboszörmenyben. 15 év óta fenálló nagy forgalmu liszt, só és korpakereskedés családi körülmények végett szonnan kiadó. Értekezhe ni lehet Özv. **Weisz Bernáthnanai Hajduboszörmenyben.**

Eladó új ház. A ki egészséges házat akar venni, nezeze meg a Zapolya utca 13 sz. házat, mely 2 lakosztályból áll, befásított udvarral, kerttel, melyben termő szőlő van közel a piacchoz. Ára 8600 forint. Csakis más vállalat miatt eladó.

Mérlegképes könyvelő ki a könyvelésen kívül ellenőrzési teendőket is vegez az üzletben felvétetik. Czim a kiadóhivatalban

Egy jó karban lévő ebédlő berendezés és egy össze csukható vas ágy megvételre keresztek ezim a kiadóba.

Fotograf 90 darab kitűnő benzettel eladó. Nagy Sandor fűszerkereskedő Golya u. 17

2 szobás lakás február 1-ől kiadó **Bethlen-utca 13.**

Pörkölt kávé különlegességek vilanyü emü kávépörkölte a kirakatban **Felgyházy Jánosnál Piacz és Miklós-utca sarok.**

Eladó 2 hold ondóti föld. Vig edvu M. u. 61

A debreczeni sző őskertben, ak neknek d ófájuk van eladó, minél hamarább tudassák szit a s 616. erülövel.

Villamos világítást

legjobb anyaggal legjutányosabban rendez be

FOLDVÁRI L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat **Kossuth-u 1. Telefon 168.**

Mindenféle villamos felszerelési cikkek, Csilárok, Izzólampák nagybani raktára.

3 szobás lakást

keresek május elsejére. Czim a kiadóhivatalban.

KÖHÖGÉSTŐ!

önmagát és gyermekeit a rekedtségtől, katarrhustól, elnyálkásodástól, göres és számar hurutól megakarja szabadítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

RAISER-féle mell-caramellákat

a 3 fenyővel

5500 köjegyzőleg igazolt bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill. Kapható **Toth Béla, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd** gyógyszerészeknél. **Jósa és Jóna** drogueriában **Útféherlón: Tron Gyula** gyógyszerésznél. **Püspökkladányban: Harsányi Lajos** gyógyszerésznél.

MERKLER SOMA

szap és esőernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát **férfi- és női esernyőkben**

2 koronától a legfinomabb kivitelig. **Iskolai gyermek esernyőket**

1 korona 60 fillértől.

Rizárólag francia mellfűzőkben nagy választék 8 koronától feljebb.

Betegeskedés és hajlandóság

sokkal nagyobb az üvegből táplált, mint a szoptatott gyermekeknek, ha nem teszik a tejbe a külföld és a belföld számtalan orvosát 1 legmelegebben ajánlott „Kufeko” tápszert. A „Kufeko” alkotórészeinek nagy tápláló ereje van, a mely erőssé fejleszti a gyermeket könnyen emészthető és megakadályozza vagy megszünteti az emésztési zavarokat, hasmenést, hányáskezélést és bélhurutot.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. **DEBRECZEN.** Telefon. **Placz-utca, Városház épület.**

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett **mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószeres Creolin, Carboll, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára,** ugyazin én nagy választék mindenféle gummiárkban, sérvkötőkben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

Eladó palota es bizlaló.

Piacz-utca 42. szá a alatti

Lamprecht palota,

vatamint az olajütő mellett fekvő iparvagánynyal llátott, 1200 drb sertés szakszerű hizlalására berendezett 10 kat. hold területű hizlaló, melyből

3 hold minta termő szőlő,

— a tulajdonos elhalál. zása folytán szabad kézből eladó.

Értekezhelni **Dr. Polgár Dániel** ügyvédnél **Lamprecht palota, Piacz-utca 42** Ügynökök kizárva.

Neubauer János sodronymű gyáros ::

Debreczen, Kétmalom-u. 4.

Készít: szabadalmazott beton tömbös szőlőlugasozlopot, sodronykerítéseket szabadalmazott esőernyőpokkal a leggyorsabbított a legdiszesebbig, nyárilakok, emléktertek, teniszpályák, parkok, szőlők, gyümölcsösök, fácskák stb. bekerítésére. Továbbá kitűnő ruganyos sodronygyűtőket, szabadalmazott, acélsodrony kocsiúllást, ökörszálkocsikat, sodronylábúllást, föld és kavicsáthányó rosták, haromfázat. kavics és fahordó kocsikat, ablakrostélyokat, szőrőrosta szöveteket és szabadalmazott menyezeti védőfenatot, tülkéssodrony, zöldre festett erős sodronyháló légy és szunyog ellen stb

Kivánatra nagy képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve. Szives pártfogást kérve

Neubauer János.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

1 liter háztartási	28 fillér
1 liter szalon	32
1 liter csillár	36
1 liter amerikai csillár olaj	40

a legpontosabban eszközli

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Térel-féle üzlet Hatvan u 13. sz. Telefon 621.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyarak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvétés díjtalan.

